

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SAUGIOS LAIVYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1897
1, 2, 3, 8, 13, 16, 19, 21, 25, 26, 33, 39, 40, 40¹, 48 IR 49 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2019 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 1 straipsnio 3 dalies pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:
„3. Šio įstatymo, išskyrus 48 ir 49 straipsnius, ir juo vadovaujantis priimtų teisės aktų normos netaikomos.“.
2. Papildyti 1 straipsnį 6 dalimi:
„6. Asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL 2016 L 119, p. 1) ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusiomis galios 2 straipsnio 6 ir 7 dalis.
2. Papildyti 2 straipsnį nauja 10 dalimi:
„10. **Labai sunki laivo avarija** – laivo avarija, kai pražūsta laivas, žūsta žmogus arba padaroma didelė žala aplinkai.“
3. Buvusias 2 straipsnio 10–39 dalis laikyti atitinkamai 11–40 dalimis.
4. Papildyti 2 straipsnį nauja 16 dalimi:
„16. **Laivo avarija** – vienas ar keli įvykiai eksploatuojant laivą, sukėlę bet kurį iš šių padarinių:
 - 1) žmogaus mirtį ar sunkų sužalojimą;
 - 2) žmogaus dingimą iš laivo;
 - 3) laivo žūtį, numanomą žūtį arba jo palikimą;
 - 4) žalą laivui;
 - 5) laivo užplaukimą ant seklos, jo neveiksmumą arba susidūrimą;
 - 6) jūrų infrastruktūros pažeidimus, dėl kurių galėjo kilti pavojus pažeidimus sukėlusiam ar kitam laivui arba asmenims;
 - 7) didelę žalą aplinkai arba realią galimybę šiai žalai atsirasti dėl laivo ar laivų pažeidimų.Laivo avarija nelaikoma tyčinė veika ar neveikimas siekiant sukelti pavojų laivo saugai, asmeniui ar aplinkai.“
5. Papildyti 2 straipsnį nauja 17 dalimi:
„17. **Laivo incidentas** (toliau – incidentas) – laivo avarija nelaikomi vienas ar keli įvykiai eksploatuojant laivą, sukėlę arba nesiėmus taisomųjų veiksmų galėję sukelti pavojų laivo saugai, jame esantiems žmonėms ar bet kuriam kitam asmeniui arba aplinkai. Laivo incidentu nelaikoma tyčinė veika ar neveikimas siekiant sukelti pavojų laivo saugai, asmeniui ar aplinkai.“
6. Buvusias 2 straipsnio 16–40 dalis laikyti atitinkamai 18–42 dalimis.
7. Papildyti 2 straipsnį nauja 26 dalimi:
„26. **Nesunki laivo avarija** – laivo avarija, kuri neklasifikuojama kaip labai sunki arba kaip sunki avarija.“
8. Buvusias 2 straipsnio 26–42 dalis laikyti atitinkamai 27–43 dalimis.

9. Papildyti 2 straipsnį nauja 32 dalimi:

„32. **Sunki laivo avarija** – prie labai sunkių avarių nepriskiriama laivo avarija, kurios metu įvyko gaisras, sprogimas, susidūrimas, laivas užplaukė ant seklumos, atsitrenkė į kitą objektą, patyrė apgadinimų dėl blogų oro sąlygų, patyrė korpuso pažeidimų dėl susidūrimo su ledais, atsirado laivo korpuso įtrūkimų ar numanomų laivo korpuso defektų ir panašiai ir dėl to atsirado bet kuris iš šių padarinių:

1) nebegalima naudotis pagrindiniais laivo varikliais, buvo labai apgadintos laivo patalpos, konstrukcijos, pavyzdžiui, korpuso povandeninė dalis pasidarė nesandari ir panašiai ir dėl to laivas prarado savo jūrines savybes ir nėra tinkamas plaukioti;

2) buvo užteršta aplinka (nepriklausomai nuo kiekio);

3) įvyko gedimas, dėl kurio laivą būtina vilkti arba jam reikalinga pagalba iš kranto.“

10. Buvusias 2 straipsnio 32–43 dalis laikyti atitinkamai 33–44 dalimis.

3 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Teisingumo ministras priima teisės aktus laivų avarių ir incidentų tyrimo, ataskaitų ir saugos rekomendacijų rengimo ir teikimo klausimais, organizuoja, koordinuoja, kontroliuoja (prižiūri) šių teisės aktų vykdymą.“

4 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„8 straipsnis. Įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės

1. Atlikti laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, techninę priežiūrą, apžiūras, vadovaudamosi Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Europos Sąjungos teisės aktais, Lietuvos Respublikos teisės aktais, ir išduoti atitinkamus tai patvirtinančius dokumentus turi teisę tik Administracijos sprendimu įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės.

2. Nustatomos šios įgaliojimų suteikimo laivų klasifikavimo bendrovėms sąlygos:

1) bendrovė turi būti pripažinta Europos Komisijos ir įrašyta į Pripažintųjų organizacijų sąrašą;

2) bendrovė privalo turėti Lietuvoje įregistruotą atstovybę, veikiančią pagal Lietuvos Respublikos įstatymus. Jeigu tokios atstovybės nėra, ji turi būti įsteigta per 12 mėnesių nuo Administracijos sutarties dėl laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, techninės priežiūros, apžiūrų atlikimo ir atitinkamų tai patvirtinančių dokumentų išdavimo (toliau šiame straipsnyje – sutartis) su įgaliotąja laivų klasifikavimo bendrove sudarymo dienos.

3. Jeigu įgaliotoji laivų klasifikavimo bendrovė siekia Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre įregistruotiems laivams išduoti elektroninius liudijimus, atitinkančius Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose, Europos Sąjungos teisės aktuose ir tarptautinėse konvencijose nustatytus reikalavimus (toliau – elektroninis liudijimas), ir pratęsti jų galiojimą, ji papildomai turi įrodyti, kad:

1) išduodami elektroniniai liudijimai atitiks tarptautinėse konvencijose nustatytus turinio ir formos reikalavimus;

2) išduodami elektroniniai liudijimai yra apsaugoti nuo redagavimo ar kitokio duomenų pakeitimo, išskyrus Administracijos ar įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės sankcionuotus pakeitimus, ir yra pasirašyti elektroniniu parašu arba patvirtinti elektroniniu spaudu;

3) išduodamiems elektroniniams liudijimams suteikiamas unikalus kontrolinis numeris (skaičių, raidžių ar simbolių seka), pagal kurį galima patikrinti liudijimo autentiškumą ir atskirti liudijimą nuo kito tos pačios ar kitos pripažintosios organizacijos išduoto liudijimo;

4) išduodamų elektroninių liudijimų išspausdintose kopijose yra matomi simboliai, leidžiantys nustatyti išdavimo šaltinį;

5) elektroninėje erdvėje užtikrinamas patikimas, saugus ir nenutrūkstamas elektroninio liudijimo autentiškumo ir galiojimo pavirtinimo mechanizmas naudojant unikalų kontrolinį numerį;

6) laivuose, kuriems išduodami elektroniniai liudijimai, turi būti instrukcijos dėl elektroniniuose liudijimuose esančios informacijos, įskaitant elektroninio liudijimo periodinius patvirtinimus, patikrinimo elektroninėje erdvėje.

4. Administracija išnagrinėja laivų klasifikavimo bendrovės pateiktą prašymą suteikti įgaliojimus ir įsitikinus, kad ši bendrovė atitinka 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 391/2009 dėl laivų patikrinimo ir apžiūros organizacijų bendrųjų taisyklių ir standartų (OL 2009 L 131, p. 11) (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 391/2009) I priede nustatytus kriterijus, 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 725/2004 dėl laivų ir uostų įrenginių apsaugos stiprinimo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 7 skyrius, 8 tomas, p. 74) III priede nustatytus kriterijus ir 2006 m. Tarptautinės darbo organizacijos konvencijoje dėl darbo jūrų laivyboje nustatytus reikalavimus, jos veiklos organizavimas atitinka saugios laivybos reikalavimus, per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo Administracijoje dienos pateikia siūlymą sudaryti sutartį.

5. Sutartyse, kurias sudaro Administracija ir laivų klasifikavimo bendrovės, nustatomos įgaliotųjų laivų klasifikavimo bendrovių teisės ir pareigos atliekant laivų techninę priežiūrą, apžiūras ir Lietuvos Respublikos vardu išduodant atitinkamus tai patvirtinančius dokumentus, taip pat įgaliotųjų laivų klasifikavimo bendrovių ir Administracijos bendradarbiavimo, keitimosi informacija sąlygos ir tvarka bei esminės sutarties pažeidimo sąlygos. Įgaliotoji laivų klasifikavimo bendrovė turi teisę pradėti vykdyti sutartyje nustatytas veiklas nuo šios sutarties pasirašymo dienos.

6. Įgaliojimų Lietuvos Respublikos vardu vykdyti Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre įregistruotų ir turinčių teisę plaukioti su Lietuvos valstybės vėliava laivų techninę priežiūrą, apžiūras ir išduoti dokumentus (liudijimus), kuriais patvirtinama, kad laivai atitinka jiems taikomų Lietuvos Respublikos įstatymų, Europos Sąjungos teisės aktų ir tarptautinių sutarčių reikalavimus dėl laivybos saugumo, taršos iš laivų prevencijos ir gyvenimo ir darbo laivuose (toliau – įgaliojimai), suteikimo, suteiktų įgaliojimų laikino sustabdymo, panaikinimo ar sustabdymo panaikinimo pripažintosioms organizacijoms tvarką nustato susisiekimo ministras.

7. Įgaliotajai laivų klasifikavimo bendrovei suteikti įgaliojimai laikinai sustabdomi, jeigu:

1) Administracija, įvertinusi informaciją, gautą vykdant įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės veiklos priežiūrą, nustato, jog įgaliotoji laivų klasifikavimo bendrovė netinkamai vykdo sutartį arba bendrovės veikla neatitinka saugios laivybos reikalavimų, įtvirtintų tarptautinėse konvencijose, Lietuvos Respublikos teisės aktuose ar Europos Sąjungos teisės aktuose;

2) kompetentinga Europos Sąjungos institucija reikalauja sustabdyti įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės įgaliojimus.

8. Laikinai sustabdžius įgaliotajai laivų klasifikavimo bendrovei suteiktus įgaliojimus, Administracija per 1 darbo dieną nuo šio straipsnio 7 dalyje nurodytų aplinkybių paaiškėjimo dienos raštu informuoja įgaliotąją laivų klasifikavimo bendrovę ir nurodo jos veiklos trūkumus ir terminą, per kurį šiuos trūkumus įgaliotoji laivų klasifikavimo bendrovė privalo pašalinti. Pašalinusi trūkumus, įgaliotoji laivų klasifikavimo bendrovė raštu apie tai praneša Administracijai, kuri patikrina informaciją ir per 10 darbo dienų nuo šios informacijos gavimo dienos priima sprendimą panaikinti įgaliojimų sustabdymą arba panaikinti suteiktus įgaliojimus, jeigu trūkumai per nustatytą terminą nepašalinami.

9. Įgaliojimų sustabdymas panaikinamas Administracijos sprendimu, įgaliotajai laivų klasifikavimo bendrovei per nustatytą terminą pašalinus veiklos trūkumus arba gavus Europos Komisijos pranešimą, kuriame nurodoma, kad įgaliojimai laikinai sustabdyti nepagrįstai, ir reikalaujama, kad sprendimas laikinai sustabdyti įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės įgaliojimus būtų panaikintas.

10. Įgaliotajai laivų klasifikavimo bendrovei suteikti įgaliojimai panaikinami ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šios dalies 1–3 punktuose nurodytų aplinkybių paaiškėjimo dienos, jeigu:

1) Europos Komisija pagal Reglamento (EB) Nr. 391/2009 7 straipsnio nuostatas priėmė sprendimą dėl pripažintosios organizacijos pripažinimo panaikinimo;

2) įgaliotoji laivų klasifikavimo bendrovė padarė esminį sutarties pažeidimą ir per sutartyje nurodytą arba Administracijos nustatytą terminą nepašalino pažeidimą sudarančių aplinkybių;

3) įgaliotoji laivų klasifikavimo bendrovė per Administracijos nustatytą terminą nepašalino veiklos trūkumų, dėl kurių buvo priimtas sprendimas laikinai sustabdyti įgaliojimus.“

5 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„13 straipsnis. Reikalavimai laivo įgulai

1. Dirbti laive leidžiama tik jūrininkams, turintiems galiojančius jūrininkų kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus, kurie suteikia teisę eiti atitinkamas pareigas laive, ir įrašytiems į laivo įgulos sąrašą.

2. Jūrinio laipsnio suteikimo ir privalomų dokumentų išdavimo tvarką nustato susisiekimo ministras, atsižvelgdamas į tarptautinius jūrininkų rengimo, atestavimo ir budėjimo standartus.

3. Į uostą įplaukiančio ar iš uosto išplaukiančio laivo, kurio kapitonas turi leidimą Lietuvos Respublikos jūrų uostuose plaukti be locmano, vairinėje turi būti laivavedys, kuris moka valstybinę kalbą. Šis reikalavimas netaikomas, jeigu laivą veda locmanas.

4. Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre įregistruotam laivui draudžiama išplaukti į jūrą, jeigu laivas neturi Administracijos išduoto minimalios laivo įgulos sudėties liudijimo. Minimalios laivo įgulos sudėties reikalavimus nustato susisiekimo ministras arba jo įgaliota institucija, atsižvelgdami į tarptautinius saugios laivybos reikalavimus dėl minimalios laivo įgulos sudėties. Administracija išnagrinėja laivybos bendrovės pateiktą prašymą išduoti minimalios laivo įgulos sudėties liudijimą ir dokumentus, numatytus susisiekimo ministro arba jo įgaliotos institucijos nustatytuose minimalios laivo įgulos sudėties reikalavimuose, ir per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo Administracijoje dienos išduoda minimalios laivo įgulos sudėties liudijimą.

5. Nė vienas laivo įgulos narys negali būti paskirtas į laivą be laivo kapitono sutikimo.

6. Laivo įgulos nariai gali dėvėti civilinio jūrų laivyno uniformą.“

6 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 16 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Lietuvos Respublikos jūrininkų registre registruojami asmenys, kuriems įforminti ir (arba) išduoti jūrinio laipsnio diplomai, kvalifikacijos liudijimai, globalinės jūrų avarinio ryšio ir saugumo sistemos radijo ryšio operatoriaus diplomai, jų išdavimo patvirtinimai, kompetencijos liudijimų pripažinimo patvirtinimai, specialieji liudijimai, lengvatiniai leidimai ir jūrininko knygelės.“

2. Pakeisti 16 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Lietuvos Respublikos jūrininkų registro valdytoja yra Susisiekimo ministerija, šio registro tvarkytoją skiria Lietuvos Respublikos Vyriausybė.“

3. Papildyti 16 straipsnį 4 dalimi:

„4. Lietuvos Respublikos jūrininkų registro tvarkytojas registro duomenų gavėjams neatlygintinai teikia registro duomenis, registro informaciją, registrui pateiktus dokumentus ir (arba) jų kopijas.“

7 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„19 straipsnis. Locmanas

1. Locmano pareigas gali eiti ne vyresnis kaip 68 metų asmuo, mokantis valstybinę ir anglų kalbas, atitinkantis sveikatos apsaugos ministro patvirtintus jūrininkų sveikatos reikalavimus, susisiekimo ministro įgaliotos institucijos nustatytus kvalifikacinius ir stažuočių reikalavimus asmenims, siekiantiems verstis locmano praktika, ir susisiekimo ministro įgaliotos institucijos nustatyta tvarka išlaikęs kvalifikacijos įvertinimo egzaminą. Egzaminą leidžiama laikyti, jei asmuo atitinka šioje dalyje nurodytus reikalavimus.

2. Locmanų veiklą, laivų vedimo su locmanu tvarką reglamentuoja šis įstatymas ir uostų laivybos taisyklės.

3. Locmano liudijimą išduoda susisiekimo ministro įgaliota institucija susisiekimo ministro nustatyta tvarka. Locmano liudijimas išduodamas per 3 darbo dienas nuo kvalifikacijos įvertinimo egzamino išlaikymo dienos ne ilgesniam kaip 5 metų laikotarpiui nuo paskutinio išlaikyto kvalifikacijos įvertinimo egzamino. Kai asmuo neatitinka šio straipsnio 1 dalyje nurodytų reikalavimų ir (ar) neišlaiko kvalifikacijos įvertinimo egzamino, locmano liudijimas neišduodamas ir apie tai susisiekimo ministro įgaliota institucija nedelsdama, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną informuoja asmenį, siekiantį gauti locmano liudijimą. Pasibaigus locmano liudijimo galiojimui, naujas locmano liudijimas išduodamas, jei asmuo atitinka šio straipsnio 1 dalyje nurodytus reikalavimus ir išlaiko kvalifikacijos įvertinimo egzaminą. Jeigu nuo visų locmano liudijimui gauti reikalingų dokumentų pateikimo neatsakoma per šioje dalyje nustatytą terminą, atsakymo dėl locmano liudijimo išdavimo nepateikimas nelaikomas liudijimo išdavimu.

4. Locmano liudijimo galiojimas panaikinamas, jeigu:

1) asmuo, siekiantis gauti locmano liudijimą, pateikė dokumentus, kuriuose yra tikrovės neatitinkančios informacijos;

2) įvyko laivo avarija dėl locmano kaltės;

3) paaiškėja, kad locmanas neatitinka jūrininkams keliamų sveikatos reikalavimų;

4) locmanui sukanka 68 metai;

5) locmanas miršta;

6) locmanas pateikia prašymą panaikinti locmano liudijimo galiojimą.

5. Susisiekimo ministro įgaliota institucija nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo šio straipsnio 4 dalies 1–5 punktuose nurodytų aplinkybių paaiškėjimo dienos panaikina locmano liudijimo galiojimą. Šio straipsnio 4 dalies 6 punkte nurodytu atveju locmano liudijimo galiojimas panaikinamas nuo locmano prašyme nurodytos dienos. Apie locmano liudijimo galiojimo panaikinimą šio straipsnio 4 dalies 1–4 punktuose nurodytais atvejais susisiekimo ministro įgaliota institucija nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 1 darbo dieną informuoja locmaną.

6. Asmeniui, kuriam locmano liudijimo galiojimas panaikintas dėl šio straipsnio 4 dalies 1–3 ir 6 punktuose nurodytų aplinkybių, naujas locmano liudijimas išduodamas arba atsisakoma jį išduoti šio straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka.“

8 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„21 straipsnis. Locmano ir vedamo laivo kapitono sąveika“.

9 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 25 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) laivo įgula neatitinka minimalios laivo įgulos sudėties kriterijų, nurodytų minimalios laivo įgulos sudėties liudijime, arba laivo įgulos narių kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai yra negaliojantys ar nesuteikia teisės eiti atitinkamų pareigų laive;“.

10 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 26 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„26 straipsnis. Laivybos inspektoriai, atliekantys laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, kontrolę ir užsienio valstybių laivų kontrolę

1. Laivybos inspektoriai, siekiantys atlikti laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, kontrolę ir užsienio valstybių laivų kontrolę, privalo atitikti jiems keliamus kvalifikacinius reikalavimus ir įgyti kvalifikacijos patvirtinimą susisiekimo ministro nustatyta tvarka.

2. Kvalifikacinius reikalavimus laivybos inspektoriams, atliekantiems laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, kontrolę ir užsienio valstybių laivų kontrolę, laivybos inspektorių kvalifikacijos patvirtinimo tvarką nustato susisiekimo ministras.

3. Laivo kapitonas privalo įleisti į laivą ir jo patalpas laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, kontrolę ar užsienio valstybių laivų kontrolę atliekantį laivybos inspektorių, taip pat pateikti jam reikiamus dokumentus ir informaciją.“

11 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 33 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Saugaus pavojingųjų ar aplinką teršiančių krovinių vežimo reikalavimus, vadovaudamasis 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, Tarptautinio pavojingų krovinių vežimo jūra kodekso, Tarptautinio laivų, vežančių nesupakuotas pavojingas chemines medžiagas, statybos ir įrangos kodekso, Tarptautinio jūra gabenamų kietų supiltinių krovinių kodekso, Tarptautinio laivų, vežančių nesupakuotas suskystintas dujas, statybos ir įrangos kodekso, Europos Sąjungos teisės aktų, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, įtvirtinančių tarptautinius saugios laivybos reikalavimus, nuostatomis, nustato susisiekimo ministras.“

12 straipsnis. 39 straipsnio pakeitimas

Papildyti 39 straipsnio 8 dalį 6 punktu:

„6) užtikrinti, kad terminalai, kuriuose vykdomi biriųjų krovinių, išskyrus grūdus, pakrovimo į sausakrūvius laivus ir iškrovimo iš jų darbai, atitiktų susisiekimo ministro tvirtinamose Saugaus sausakrūvio laivo pakrovimo ir iškrovimo taisyklėse nustatytus reikalavimus.“

13 straipsnis. 40 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 40 straipsnio 4¹ dalį ir ją išdėstyti taip:

„4¹. Administracija, atsisakiusi atestuoti įmonę, sustabdžiusi įmonės veiklos ar jos dalies atestacijos galiojimą, panaikinusį įmonės veiklos ar jos dalies atestacijos galiojimo sustabdymą, panaikinusį įmonės veiklos ar jos dalies atestacijos galiojimą, apie tai nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu informuoja įmonę.“

14 straipsnis. 40¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 40¹ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„40¹ straipsnis. Reikalavimai įmonėms, siekiančioms vykdyti povandeninius techninius darbus jūrų uostuose ir jūroje

1. Įmonė, vykdanči povandeninius techninius darbus jūrų uostuose ir jūroje, turi turėti:

1) įmonės vadovo patvirtintas narų darbų saugos taisykles, kuriose turi būti nustatyta narų darbų planavimo, vykdymo ir vadovavimo jiems tvarka, įrangos techninės priežiūros kontrolės, saugos ir sveikatos reikalavimų užtikrinimo, darbuotojų instruktavimo, mokymo ir žinių tikrinimo tvarka, veiksmų nenumatytomis, avarinėmis situacijomis ir pagalbos suteikimo tvarka;

2) narų komandą (komandas) arba narų stotį (stotis), aprūpintas reikalinga įranga narų darbams saugiai atlikti, o narų povandeninių techninių darbų kvalifikacija turi būti įgyta bet kurioje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje.

2. Povandeninius techninius darbus jūrų uostuose ir jūroje draudžiama atlikti narams mėgėjams.

3. Įmonių, vykdančių povandeninius techninius darbus jūrų uostuose ir jūroje, atitiktį nustatytiems teisės aktų reikalavimams atlieka Administracija susisiekimo ministro nustatyta tvarka.

4. Įmonei vykdyti povandeninius techninius darbus Lietuvos Respublikos jūrų uostuose ir jūroje uždraudžiama, jeigu įmonė neatitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų.

5. Sprendimą uždrausti įmonei vykdyti povandeninius techninius darbus Lietuvos Respublikos jūrų uostuose ir jūroje priima Administracija ir apie priimtą sprendimą ir tokio sprendimo priėmimo priežastis informuoja įmonę tiesiogiai, registruotąja pašto siunta arba elektroninių ryšių priemonėmis ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo įmonės patikrinimo atlikimo dienos.

6. Sprendimą panaikinti įmonei draudimą vykdyti povandeninius techninius darbus Lietuvos Respublikos jūrų uostuose ir jūroje priima Administracija ir apie priimtą sprendimą informuoja įmonę tiesiogiai, registruotąją pašto siunta arba elektroninių ryšių priemonėmis ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo įmonės pateiktų dokumentų, kuriais įmonė įrodo, kad atitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus, gavimo Administracijoje dienos.

7. Sprendimą atsisakyti panaikinti įmonei draudimą vykdyti povandeninius techninius darbus Lietuvos Respublikos jūrų uostuose ir jūroje Administracija priima ir apie priimtą sprendimą informuoja įmonę tiesiogiai, registruotąją pašto siunta arba elektroninių ryšių priemonėmis ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo įmonės pateiktų dokumentų, kuriais įmonė nepatvirtino atitikties šio straipsnio 1 dalyje nustatytiems reikalavimams, gavimo Administracijoje dienos.“

15 straipsnis. 48 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 48 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„48 straipsnis. Laivų avarijų ir incidentų tyrimo tikslai ir tvarka

1. Laivų avarijų ir incidentų tyrimo tikslas – nustatyti laivo avarijos ar incidento aplinkybes, priežastis ir padarinius, pateikti išvadas dėl prevencinių veiksmų taikymo, kad ateityje būtų išvengta laivų avarijų ar incidentų. Tyrimais nesiekama nustatyti kieno nors atsakomybės ar kaltės, tokių tyrimų nestabdo ikiteisminiai arba kiti lygiagretūs tyrimai, kuriais siekiama nustatyti atsakomybę arba kaltę. Tyrimai yra nepriklausomi nuo ikiteisminių arba kitų lygiagrečių tyrimų.

2. Šio straipsnio reikalavimai taikomi laivų avarijoms ir incidentams, esant bet kuriai iš šių aplinkybių:

1) yra susiję su laivais, plaukiojančiais su Lietuvos valstybės vėliava;

2) yra įvykę Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje arba jūros vidaus vandenyse, kaip apibrėžta 1982 m. gruodžio 10 d. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijoje; Lietuvos Respublikos jūrų uostų akvatorijos priskiriamos jūros vidaus vandenims;

3) yra susiję su kitais svarbiais Lietuvos Respublikos interesais.

3. Šio straipsnio reikalavimai netaikomi laivų avarijoms ir incidentams, kurie yra susiję tik su:

1) karo ir su karinio jūrų laivyno vėliava plaukiojančiais laivais ir kitais Lietuvos Respublikai priklausančiais ar jos valdomais laivais, kurie naudojami tik Lietuvos Respublikos Vyriausybės nekomerciniais tikslais;

2) vidaus vandenimis plaukiojančiais vidaus vandenų laivais;

3) nemechaniniu būdu varomais laivais, tradiciniais laivais, pramoginiiais, mažaisiais laivais, kuriais nevykdoma prekyba, nebent juose būtų įgula ir daugiau kaip 12 keleivių, plukdomų komerciniais tikslais;

4) trumpesniais kaip 15 metrų žvejybos laivais;

5) pritvirtintomis jūrų gręžimo platformomis.

4. Laivų avarijas ir incidentus tiria teisingumo ministro paskirtas (paskirti) laivų avarijų ir incidentų tyrimų vadovas (vadovai) (toliau – tyrimų vadovas).

5. Įvykus labai sunkiai laivo avarijai, tyrimų vadovas privalo atlikti jos tyrimą, jeigu:

1) laivas plaukioja su Lietuvos valstybės vėliava, nepriklausomai nuo avarijos vietos;

2) laivo avarija įvyksta Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ar jūros vidaus vandenyse, kaip apibrėžta 1982 m. gruodžio 10 d. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijoje, nepriklausomai nuo avariją patyrusio laivo ar laivų vėliavos;

3) Lietuvos Respublika yra iš esmės suinteresuota, nepriklausomai nuo avarijos vietos ir nuo avariją patyrusio laivo ar laivų vėliavos.

6. Įvykus sunkiai laivo avarijai, tyrimų vadovas privalo atlikti preliminarų vertinimą, kurio metu įvertina situaciją ir priima sprendimą dėl sunkios laivo avarijos tyrimo atlikimo. Priėmus sprendimą neatlikti sunkios laivo avarijos tyrimo, tyrimų vadovas informuoja Europos Komisiją. Įvykus nesunkiai laivo avarijai arba incidentui, tyrimų vadovas sprendžia, ar tikslinga atlikti tyrimą.

7. Priimdamas šio straipsnio 6 dalyje nurodytus sprendimus, tyrimų vadovas atsižvelgia į laivo avarijos ar incidento sunkumą, su avarija ar incidentu susijusio laivo tipą ir (arba) krovinio rūšį, taip pat į galimybes išvengti panašių avarijų ar incidentų ateityje atsižvelgiant į tyrimo rezultatus.

Nusprendus tirti laivo avariją ar incidentą, jų tyrimas turi būti pradėtas iš karto, kai tik tai įmanoma, tačiau ne vėliau kaip po dviejų mėnesių nuo dienos, kai įvyko laivo avarija ar incidentas.

8. Lietuvos Respublikos jurisdikcijoje esančiuose vandenyse įvykusių laivų avarijų ar incidentų, kuriuose dalyvavo kitose valstybėse įregistruoti laivai, ar kitų valstybių jurisdikcijoje esančiuose vandenyse įvykusių laivų avarijų ar incidentų, kuriuose dalyvavo Lietuvos Respublikoje įregistruoti laivai, tyrimuose šalių atstovai dalyvauja tarptautinėse sutartyse ir susitarimuose nustatyta tvarka.

9. Tyrimų vadovas savo organizacine, teisine ir sprendimų priėmimo forma turi būti nepriklausomas nuo bet kokių kontrolės funkcijas jūrų transporte atliekančių institucijų ir įstaigų, jūrų uostus valdančių įmonių, jūrų krovinių krovos įmonių, laivybos bendrovių, kitų jūrų transporto sektoriuje veiklą vykdančių įmonių ir organizacijų, institucijų ir asmenų ir apskritai nuo bet kurios kitos šalies ar subjekto, kurių interesai gali nesutapti su tyrimų vadovo uždaviniais.

10. Tyrimų vadovas turi turėti profesinių žinių ir praktinės patirties, susijusių su laivų avarijų ir incidentų tyrimu.

11. Tyrimų vadovas turi šias teises:

1) laisvai patekti į laivo avarijos ar incidento vietą, į visas su laivo avarija ar incidentu susijusias teritorijas ir į visus laivus, jų nuolaužas arba konstrukcijas, taip pat apžiūrėti krovinį, įrangą arba jų liekanas;

2) imtis reikiamų priemonių, kad įrodymai būtų nedelsiant surinkti ir būtų atlikta nuolaužų, liekanų arba kitų sudedamųjų dalių ar medžiagų paieška ir surinkimas siekiant juos apžiūrėti arba ištirti;

3) reikalauti, kad būtų apžiūrėti arba ištirti šios dalies 2 punkte nurodyti daiktai, ir teisę laisvai susipažinti su tokios apžiūros arba tyrimo rezultatais;

4) laisvai susipažinti su visa su laivo avarija ar incidentu susijusia informacija ir užregistruotais duomenimis, tarp jų reiso duomenų registravimo sistemos duomenimis apie laivą, reisą, krovinį, įgulą ar visus kitus asmenis, objektus, sąlygas ar aplinkybes, juos kopijuoti ir jais naudotis;

5) laisvai susipažinti su aukų kūnų apžiūros rezultatais arba iš aukų kūnų paimtų mėginių tyrimų rezultatais;

6) reikalauti žmonių, dalyvavusių valdant laivą, arba visų kitų su laivo avarija ar incidentu susijusių asmenų apžiūros rezultatų ar iš tokių asmenų paimtų mėginių tyrimų rezultatų ir laisvai susipažinti su jais;

7) apklausti liudytojus nedalyvaujant asmeniui, jeigu galima daryti prielaidą, kad to asmens interesai kertasi su laivo avarijos tyrimu;

8) gauti laivo vėliavos valstybės, savininkų, įgaliotųjų laivų klasifikavimo bendrovių arba visų kitų susijusių šalių, jeigu jos arba jų atstovai yra įsisteigę valstybėje narėje, turimus tyrimo dokumentus ir susijusią informaciją;

9) reikalauti atitinkamų valstybių su laivų avarijų ar incidentų tyrimu susijusių valdžios institucijų, tarp jų laivybos inspektorių, pakrantės pareigūnų, laivų eismo tarnybos operatorių, paieškos ir gelbėjimo komandų, laivavedžių arba kito uoste ar jūroje dirbančio personalo, pagalbos;

10) rinkti ir analizuoti su saugia laivyba susijusius duomenis, ypač prevenciniais tikslais;

11) rengti ir teikti saugos rekomendacijas toms organizacijoms ar asmenims, kurie yra labiausiai tinkami imtis taisomųjų priemonių;

12) reikalauti organizacijų ar asmenų, kuriems skirtos saugos rekomendacijos, pateikti informaciją apie tai, kaip įgyvendinamos saugos rekomendacijos, arba apie priimtą sprendimą neįgyvendinti saugos rekomendacijų.

12. Visi laivo avarijos ar incidento tyrimo metu paimti ar gauti liudytojų parodymai, kiti pareiškimai, pasakojimai ir užrašai, dokumentai, atskleidžiantys asmenų, davusių parodymus tyrimo metu, tapatybę, taip pat informacija apie laivo avarijos ar incidento metu nukentėjusius asmenis, kuri yra neskelbtina arba asmeninio pobūdžio, įskaitant informaciją apie jų sveikatą, turi būti naudojami tik šio straipsnio 1 dalyje nurodytam tikslui įgyvendinti.

13. Pranešimų apie laivų avarijas ir incidentus teikimo tvarką nustato susisieikimo ministras. Laivų avarių ir incidentų tyrimo, ataskaitų ir saugos rekomendacijų rengimo ir teikimo tvarką nustato teisingumo ministras. Organizacijos ar asmenys, kuriems skirtos saugos rekomendacijos, privalo jas įvertinti ir prireikus imtis veiksmų saugos rekomendacijoms įgyvendinti. Saugos rekomendacijomis nesiekiama nustatyti atsakomybės ir kaltės.

14. Šio įstatymo 2 straipsnio 16 dalies 7 punkte ir 10 dalyje minima žala aplinkai laikoma didele, kai vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu nustatoma, kad aplinkai padarytas reikšmingas neigiamas poveikis.“

16 straipsnis. 49 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 49 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Įvykus bet kokio laivo avarijai ar incidentui Lietuvos Respublikai priskirtame paieškos ir gelbėjimo rajone Baltijos jūroje, laivo kapitonas nedelsdamas privalo apie tai pranešti Lietuvos kariuomenės Karinių jūrų pajėgų Jūrų gelbėjimo koordinavimo centrui ir tyrimų vadovui susisieikimo ministro nustatyta tvarka.“

17 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2020 m. gegužės 1 d.

2. Lietuvos Respublikos susisieikimo ministras ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministras iki 2020 m. balandžio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Tarp įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės ir Administracijos iki šio įstatymo įsigaliojimo sudaryta sutartis dėl laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, techninės priežiūros, apžiūrų atlikimo ir atitinkamų tai patvirtinančių dokumentų išdavimo iki 2020 m. gegužės 31 d. turi būti papildyta nuostatomis dėl elektroninių liudijimų išdavimo ir jų galiojimo pratęsimo.

4. Locmanų liudijimai, išduoti iki šio įstatymo įsigaliojimo, galioja iki juose nurodyto termino pabaigos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas